

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/18/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8816201274
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8816201274.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochtu a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Zlaty Simkovej v spore žalobcu: Q. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom W. XX/XX, XXX XX W. V., zast. Beňo & partners advokátska kancelária, s.r.o., Nám. Sv. Egídia 95, 058 01 Poprad, proti žalovanému: V. O., a.s., P. nábrežie 4, O. XXX XX, zast. AK Antol, s.r.o., Kupeckého 2542/72, 902 01 Pezinok, o zaplatenie 783,20 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranou nad Topľou, č.k. 4C/36/2016-103 z 15.08.2017 takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok a vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. V záhlaví tohto rozhodnutia označených strán sporu súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalobu zamietol s tým, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010Z.z. a odkazom na rozhodnutia KS TT, sp. zn. 10Co/158/2013, KS PO, sp. zn. 7Co/220/2014, KS TT, sp. zn. 10CoE/313/2010, KS TN, sp. zn. 6Co/523/2014 a rozhodnutie SD EÚ č. C-XX/XX. Výrok o trovách konania ustanovením § 257 CSP.

3. Vychádzal zo zistenia, že podanou žalobou sa žalobca na žalovanom domáhal vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 783,20Eur s prísl. predstavujúceho rozdiel medzi žalovaným žalobcovi poskytnutým úverom vo výške 3.500,-Eur a žalobcom žalovanému celkovo zaplatených 4.283,20Eur.

4. K náležitosti uvedenej v § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ poukázal na rozhodnutia KS TT, sp. zn. 10Co/158/2013, KS PO, sp. zn. 7Co/220/2014, KS TT, sp. zn. 10CoE/313/2010, KS TN, sp. zn. 6Co/523/14, rozhodnutie SD EÚ č. C-XX/XX a podotkol, že „Podľa legislatívnych pravidiel má zákon rovnaké skutočnosti pomenovávať rovnakými pojmami. Ak teda zákon č. 129/2010 Z.z. pozná v § 9 ods. 5 pojem rozpis splátky a uvádza, čo sa tým myslí (s tým, že rozpis splátky sa poskytne na žiadosť dlžníka), nemožno § 9 ods.2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. obsahujúci slovné spojenie „zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ vykladať tiež ako rozpis splátok a to navyše ako rozpis splátok, ktorý musí byť v zmluve uvedený povinne“.

5. So zreteľom na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie č. C-XX/XX uzavrel, že zmluva z predmetu sporu o úvere mala všetky náležitosti v zmysle zákona, na základe ktorých žalobca mohol posúdiť rozsah svojho záväzku. V samotnej zmluve bolo jasne uvedené o aký druh úveru ide, ako má byť čerpaný ako aj celkovú čiastku akú má uhradiť preto nebolo nevyhnutné, aby jednotlivé splátky boli rozčlenené na splátky istiny, úrokov a iných poplatkov a preto žalobu žalobcu zamietol.

6. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca majúc za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a že jeho rozhodnutie vychádza z

nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. f/, h/ CSP). Jeho odvolanie je v podstate vyjadrením nesúhlasu so závermi súdu prvej inštancie vychádzajúc z názoru, že rozhodnutie SD EÚ č. C-42/15 nie je na tento spor aplikovateľné. Práve rozčlenením splátky spotrebiteľského úveru na splátku istiny, úroku a iných poplatkov je zabezpečená transparentnosť právneho vzťahu založeného zmluvou o spotrebiteľskom úvere a súčasne naplnením zákonného znenia § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ, pričom smernici 2008/48 nemožno priznať priami účinok na horizontálnej úrovni, teda medzi zmluvnými stranami. Ďalej vo svojom odvolaní uviedol (i keď uvedenému sa súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí vôbec nevenoval), že údaj uvedený v § 9 ods. 2 písm. j/ ZoSÚ musí byť v zmluve uvedený výslovne, nemožno ho vyvodzovať z iných zmluvných náležitosti ako je výška úveru a celkové náklady spojené s úverom. Navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a žalobe vyhovieť, alternatívne ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súčasne uplatnil nárok na náhradu trov konania.

7. Žalovaný sa ku podanému odvolaniu nevyjadril.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

9. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích námietok v kontexte s namietanými nesprávnymi skutkovými zisteniami a nesprávnym právnym posúdením veci, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (pozri napr. Ústavný súd SR, sp. zn. II.ÚS 78/05).

10. Dňa 14.09.2010 bola medzi žalobcom a žalovaným uzatvorená zmluva o úvere, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 3.500,-Eur s výškou mesačnej splátky 210,29Eur, dátumom prvej splátky do 14.10.2010, počtom splátok 20 a dátumom konečnej splatnosti 14.05.2012 (bod 2 zmluvy). Strany nespochybnili, že žalobca žalovanému zaplatil na tento úver celkovo sumu 4.283,20Eur.

11. Niet pochyb o tom, že medzi žalobcom a žalovaným ide o spotrebiteľský vzťah. Na predmetnú zmluvu sa vzťahuje zákon č. 129/2010Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Zmyslom zákonnej úpravy o spotrebiteľských úveroch je ochrana záujmov spotrebiteľa. Účelom uvádzania zákonom stanovených náležitostí v zmluve o spotrebiteľskom úvere je zabezpečiť spotrebiteľovi dostatočné množstvo informácií o podmienkach úveru, nákladoch a záväzkoch, ktoré z neho vyplývajú.

12. K otázke splnenia náležitosti zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ v kontexte s čl. 10 ods. 2 smernice 2008/48, na ktorý odkazoval súd prvej inštancie vo svojom rozsudku odvolací súd aj v súvislosti s rozsudkom Súdneho dvora vo veci D. Z. D. W., a.s. a S. O. poukazuje na priamy účinok smerníc. Otázka priameho účinku smerníc sa vo všeobecnosti v podstate týka vymedzenia podmienok, za ktorých vnútroštátne orgány môžu určitú normu práva Únie aplikovať priamo, bezprostredne, na prípad, ktorý riešia. Vzhľadom na existenciu ustálenej judikatúry SD EÚ na otázku priameho účinku smerníc v spore medzi jednotlivcami (v tomto konkrétnom prípade veriteľ verzus spotrebiteľ) v zásade platí zákaz horizontálneho priameho účinku spočívajúci v tom, že žiadne ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukladajúce povinnosti ako také sa nemôže použiť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe výhradne jednotlivci. Problém nastal v súvislosti s pochybnosťami, kde sú hranice nepriameho účinku smernice. Súd totiž na jednej strane má za cieľ v zmysle rozsudku C-XX/XX dosiahnuť plný účinok smernice pri využití všetkých aplikačných metód a ustanovení celého právneho poriadku, no na druhej strane existujú obavy, aby nedošlo v sporoch medzi jednotlivcami k aplikácii nepriameho účinku smernice contra legem a navyše aj proti princípom súkromného práva akými je aj princíp právnej istoty.

13. Dôležitý je tiež výklad rozsudku Súdneho dvora vo veci C-XX/XX a smernice 2008/48/ES, pretože sa zdá, že Súdny dvor mal „eurovýhradu“ len k amortizačnej tabuľke ako povinnej náležitosti zmluvy a len vo vzťahu k istine. Prejednávaná vec sa však netýka amortizačnej tabuľky, ale špecifikácie splátok úveru

podľa jednotlivých zložiek, čo je v konečnom hľadisku relevantné aj na účely transparentnosti vstupných údajov pre výpočet Y..

14. Tak explicitne presné ustanovenie akým je ustanovenie § 9 ods.1 písm. k/ ZoSÚ cez prizmu eurokonformného výkladu nemožno ignorovať a tolerovať absenciu údajov o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov v žiadnej zmluve o úvere. Zákonodarca v citovanom ustanovení jasne deklaroval aké následky sú spojené s absenciou obligatórnych náležitostí uvedených pod písm. k/ § 9 odsek 1 ZoSÚ a odvolací súd nevidí dôvod na odklon od vnútroštátneho predpisu. V zákone č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch bola do právneho poriadku zakotvená dikcia zákonnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere o spôsobe splácania úveru podľa istiny, úrokov a iných poplatkov. Približne štyri roky táto zákonná dikcia bola spojená ešte aj kumulatívne s právom na uvedenie súčtu týchto platieb. Nemali by byť žiadne pochybnosti, že v tom čase smernica Rady 87/102/EHS nevyžadovala plnú harmonizáciu. Zákomom č. 129/2010Z.z. o spotrebiteľských úveroch bola transponovaná smernica 2008/48/ES z 23. apríla 2008, ktorá vyžadovala plnú harmonizáciu. Do tohto nového zákona o spotrebiteľských úveroch bola prevzatá z predchádzajúceho zákona totožná dikcia splácania spotrebiteľských úverov podľa splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

15. Odvolací súd má za to, že princíp právnej istoty prevažuje, smernica nemá priamy účinok na horizontálne vzťahy medzi jednotlivcami a nepriamy účinok smernice nemožno použiť contra legem, a preto v súlade s doterajšou masívnou aplikačnou praxou súdov je potrebné vyžadovať aj špecifikáciu splátok podľa istiny, úrokov a poplatkov.

16. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že ku dňu písomného vyhotovenia tohto rozsudku bola uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 22Co/20/2018 zo dňa 27.03.2018 podaná prejudiciálna otázka v reakcii na rozsudok C-XX/XX.

17. K náležitosti zmluvy v zmysle § 9 ods. 2 písm. j/ ZoSÚ (na ktoré poukazoval žalobca vo svojom odvolaní) odvolací súd uvádza, že v zmysle tohto ustanovenia účinného v čase uzatvorenia Zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Ustanovenie § 2 písm. i/ ZoSÚ definuje ročnú percentuálnou mierou nákladov (ďalej len „RPMN“) celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19. Celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sú podľa ustanovenia § 2 písm. g/ ZoSÚ celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

18. Neuvedenie náležitosti uvedených vyššie v zmluve zákon o spotrebiteľských úveroch postihuje tým, že spotrebiteľsky úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 ZoSÚ). Spotrebiteľovi tak potom vzniká nárok na rozdiel istiny, ktorú mu poskytol dodávateľ a sumy, ktorú spotrebiteľ dodávateľovi už zaplatil.

19. Odvolaciemu súdu tak potom neostávalo nič iné, ako postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušiť rozsudok a postupom podľa § 391 CSP vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

20. Úlohou súdu prvej inštancie tak bude znova vo veci konať v intenciách naznačených odvolacím súdom, následne vo veci znova rozhodnúť, a samozrejme, svoje rozhodnutie v zmysle zásad uvedených v § 220 ods. 2 CSP aj náležite odôvodniť.

21. V novom rozhodnutí vo veci samej súd prvej inštancie rozhodne aj o náhrade všetkých trov konania (§ 396 ods. 3 CSP).

22. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).